

1. Abilis-säätiö, sen tehtävät ja toimintaa ohjaavat arvot

Abilis-säätiö on suomalainen toimija, joka tukee kehitysmaiden vammaisjärjestöjä toimimaan aktiivisesti omissa maissaan edistäen vammaisten ihmisoikeuksia ja elinolosuhteita.

Visio

Abilis-säätiö tavoittelee maailmaa, missä vammaiset ihmiset

- ovat tietoisia ihmisoikeuksistaan ja toimivat ihmisoikeuksien toteutumiseksi
- ovat yhdenvertaisia muiden kansalaisten kanssa.

Missio

Abilis-säätiön tarkoituksena on edistää eri tavoin vammaisten ihmisten omaa toimintaa, ihmisoikeuksia, yhdenvertaisuutta ja itsenäisen elämän mahdollisuuksia kehitysmaissa ja Itä-Euroopassa. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan:

- myöntämällä taloudellista tukea
- tarjoamalla tiedotus-, koulutus- ja neuvontatoimintaa.

Rahoittaja-, vaikuttaja- ja asiantuntijaroolin lisäksi Abilis-säätiö panostaa tulevilla strategiakaudella toteuttamansa rahoitustoiminnan vaikutusten arviointiin ja seurannan kehittämiseen.

Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on parantaa kehitysmaiden vammaisten henkilöiden kykyä vaikuttaa oman elämänsä laatuun. Työssä keskeisiä elementtejä ovat:

- Sitoutuminen vammaisten ihmisoikeuksien toteutumiseen ja edistämiseen
- Vammaisten toiminnan tukeminen ruohonjuuritasolla
- Vammaiskentän monimuotoisuuden kunnioittaminen
- Erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien kuten vammaisten tyttöjen ja naisten tukeminen.

Arvot

Abilis-säätiön toimintaa ohjaavat **arvot** ovat **vammaisten ihmisten osallisuus ja keskinäinen solidaarisuus, avoimuus, tasapuolisuus ja luotettavuus**. Näiden arvojen toteutumista Abilis-säätiö edistää globaalisti yhteiskunnassa ja noudattaa omassa toiminnassaan.

1. **Vammaisten ihmisten osallisuus ja keskinäinen solidaarisuus**

Säätiö tukee vammaisten ihmisten osallisuutta sellaisin tavoin, että tukitoimet vahvistavat eri vammaryhmien solidaarisuutta toisiaan kohtaan. Vammaisten ihmisten vastuullinen toiminta on kaiken lähtökohta.

2. **Avoimuus**

Säätiön toiminta on luonteeltaan avointa ja läpinäkyvää. Tiedottavalla ja vuorovaikutteisella toiminnalla säätiö edistää luottamuksellisen ja kehittävän ilmapiirin luomista.

3. **Tasapuolisuus**

Säätiö kohtelee kaikkia hakijoita ja yhteistyökumppaneita tasapuolisesti. Säätiön työtä ja toimintaa ohjaavat oikeudenmukaisuus ja tasa-arvoisuus.

4. **Luotettavuus**

Säätiö arvostaa rehellisyyttä ja tukee luotettavia vammaisjärjestöjä, joilta edellytetään hyvän hallinnon käytäntöjä. Säätiö on asiantuntijaorganisaatio, jonka toimi- ja luottamushenkilöillä on omakohtaista kokemusta vammaisuudesta ja asiantuntemusta kehitysyhteistyöstä.

2. Ihmiseltä ihmiselle - Abilis-säätiö kehitysyhteistyötoimijana

Abilis-säätiön päätehtävä on rahoittaa kehitysmaissa vammaisten suunnittelempia ja toteuttamia hankkeita.

Abilis-säätiö myöntää projektirahoitusta kehitysmaiden vammaisjärjestöille tai vammaisten ihmisten muodostamille ryhmille. Tavoitteena on löytää **ruohonjuuritason toimijoita**, jotka eivät saa muuta ulkopuolista tukea, mutta joilla on potentiaalia toimia. Painopisteenä on tukea **vammaisten toimeentulon hankintaa, vammaisten naisten elinolosuhteita sekä toimintoja, jotka paikalliset vammaisjärjestöt arvioivat tärkeiksi**.

Taloudellista tukea myönnetään projekteihin, joiden suunnittelusta, toteutuksesta ja raportoinnista vastaavat vammaiset ihmiset. Näin Abilis-säätiön rahoitus edistää vammaisten henkilöiden omaa toimintaa ja yhteiskunnallista asemaa. Abilis-säätiö tarjoaa suoraan ja kumppanuusohjelman kautta neuvontaa ja koulutusta hakemuksen laatimiseen ja projektin toteutukseen tarpeiden mukaan.

2.1. Vammaisten oikeudet kaiken toiminnan perustana

Vammaisten ihmisten oikeudet, niiden kunnioittaminen ja edistäminen ovat Abilis-säätiön koko toiminnan ydin. Abilis-säätiö tukee kehitysmaiden vammaisjärjestöjä kouluttamaan ja tiedottamaan ihmisoikeuksista sekä toimimaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa vammaisten ihmisoikeuksien edistämiseksi. Säätiö tukee YK:n Vammaisten oikeuksia koskevan yleissopimuksen kääntämistä paikallisille kielille, sopimuksen sisältöä koskevan koulutuksen järjestämistä vammaisille ihmisille ja toimeenpanoa paikallisesti.

Abilis-säätiön toiminta perustuu Ihmisoikeusperustaiseen lähestymistapaan. Sen kulmakivenä ovat erityisesti vammaisten ihmisten osallisuus ja voimaantuminen. Ne ovat edellytyksiä oikeuksien tunnistamiselle ja edistämiseksi, ja niitä säätiö edistää niin Suomessa kuin kansainvälisesti.

2.2. Vammaisten osallistuminen globaalina tavoitteena

Globaalilla tasolla vammaisten ihmisten aktiivinen osallisuus on Abilis-säätiön tavoite. Säätiön toiminnassa vammaiset ihmiset ovat keskiössä kaikessa toiminnassa. Säätiö rohkaisee vammaisia ihmisiä toimimaan vastuullisesti ja edistämään elinolosuhteita omissa yhteisöissään. Vammaisten suunnittelemat ja toteuttamat projektit antavat mahdollisuuden osallistua, vahvistua ja voimaantua. Voimaantuneet henkilöt muodostavat vahvemman vammaisliikkeen, joka pystyy edistämään ponnekkaammin vammaisten elämän laatua globaalisti.

2.3. Vammaisjärjestöjen kapasiteetin vahvistaminen kehityksen keskiössä

Säätiö myöntää rahoitusta vammaisjärjestöjen toteuttamiin projekteihin OECD-DAC-komitean määrittämässä kehitysmaissa. Rahoitustoiminnan pääpaino on kumppanimaissa. Erityisesti säätiö on kiinnostunut tukemaan kaikkein köyhimmässä maissa toimivia vammaisjärjestöjä. Säätiön tuen piiriin kuuluvat kaikki vammaisjärjestöt riippumatta siitä, mitä vammairyhmää järjestö edustaa. Säätiö suosii erityisesti sellaisia hankkeita, joita toteuttavat ryhmät, joissa eri tavoin vammaiset henkilöt toimivat yhdessä.

Abilis-säätiössä tunnustetaan ruohonjuuritasolla toimivien vammaisjärjestöjen kapasiteetin heikkous, mikä pohjaa usein johdon ja jäsenistön heikkoon koulutustaustaan ja puutteellisiin osallistumismahdollisuuksiin. Projektirahoitustoiminta eri vaiheineen antaa säätiöltä tukea saaville järjestöille kokemusta projektin suunnitteluun ja toteutukseen.

2.4. Kumppanuudella ja yhteistyöllä laatua

Abilis-säätiö on verkostoitunut laajasti ja tekee yhteistyötä alan toimijoiden kanssa globaalisti. Se on osa maailmanlaajuista vammaisliikettä. Säätiö tukee Etelä-Etelä-yhteistyötä, Pohjoinen-Etelä – lähestymistavan rinnalla. Vertaistuki ja kokemusten jakaminen ovat aidointa kumppanuutta.

Rahoitustoiminnan ja hankehallinnon tukena säätiö toteuttaa kumppanuusohjelmaa. Ohjelman alaisissa maissa paikallinen asiantuntijatoimija varmistaa hankkeiden luotettavuuden ja laadukkaan toteutuksen. Strategiakauden aikana Abilis-säätiö uudistaa kumppanuusohjelmaa ja etsii vaihtoehtoisia toimintamalleja paikallisten vammaisryhmien tukemiseen. Ohjelmasta kehitetään entistä demokraattisempi ja läpinäkyvämpi.

2.5. Vaikuttamistyötä vammaisdiplomatian kautta

Abilis-säätiön hallinnoima Vammaisoikeusdiplomatia-aloite edistää vammaisten ihmisten huomioimista kaikessa kehitysyhteistyössä ja vahvistaa yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa. Yhteistyö sisältää myös toimintaa sellaisten ei-kehitysmaiden kanssa, joissa vammaiset ihmiset elävät syrjäytettyinä muista ihmisistä. Säätiö valmentaa vammaisia ihmisiä kansainvälisiin tehtäviin ja toimimaan asiantuntijoina. Asiantuntijuuden kautta vaikutetaan Suomen hallituksen vammaislinjauksiin. Abilis-säätiön asiantuntijuus on Suomen ulkoministeriön käytettävissä. Vammaisoikeusdiplomatian kautta autetaan välillisesti humanitaarisissa kriisitilanteissa toimivia vammaisjärjestöjä. Strategiakauden aikana Abilis-säätiö kehittää toimia, joiden kautta voidaan kohdentaa humanitaarista apua aiempaa tehokkaammin vammaisiin henkilöihin.

2.6. Tulosten ja vaikutusten arviointi osana laadun kehittämistä

Abilis-säätiö huomioi toiminnassaan keskeiset suomalaisen ja kansainvälisen kehityspolitiikan linjaukset. Säätiö linkittää uudet kestäväen kehityksen tavoitteet omaan toimintaansa ja kehittää avun kanavoimista sinne, missä sitä tarvitaan ja tukea on vähän.

Tuloksellisen ja laadukkaan rahoitustoiminnan varmistamiseksi säätiö on kehittänyt indikaattoreita, joiden avulla se seuraa systemaattisesti rahoitustoiminnan kautta saatuja tuloksia ja vaikutuksia sekä niiden kestävyttä. Säätiön arviointijärjestelmä hyödyttää koko kehitysapusektoria.

2.7. Talous ja sen varmistaminen

Abilis-säätiön toiminnan keskeinen tavoite on tuen kanavoiminen ruohonjuuritasolla toimiville, heikoimmassa asemassa oleville vammaisryhmille, tehokkaasti ja laadukkaasti. Kasvavien tarpeiden mukaisesti Abilis-säätiö etsii Suomen valtion kehitysyhteistyörahoituksen lisäksi uusia eettisesti kestäviä rahoituskanavia varmistamaan rahoituspohjaa. Tavoitteena on nostaa vuosittainen avustusbudjetti 5 miljoonaan euroon.

3. Strategian onnistumisen edellytykset

Strategian onnistumista edistävät erityisesti seuraavat tekijät:

- Henkilöstön hyvinvointi ja osaamisen kehittyminen. Riittävät henkilöstöresurssit ovat osa säätiön kasvua ja asiantuntijuutta.
- Säätiön taloudellinen tilanne on vakaa ja säätiö voi keskittyä laadukkaan kehitysrahoituksen toteuttamiseen ja vammaisasioiden asiantuntijuuden vahvistamiseen.
- Viestintä on tavoitteellista ja vuorovaikutteista niin kotimaassa kuin maailmanlaajuisesti.

4. Katse kohti tulevaisuutta

Abilis-säätiö on asiantuntijatoimija, jolla on vahva osaaminen kehitysyhteistyön rahoitustoiminnasta ja hankehallinnosta. Rahoittajana se on joustava ja inhimillinen tunnistaen tarpeita ja muutoksia toimintaympäristössä. Säätiön toiminta tulee kasvamaan tulevina vuosina, jotta säätiö pystyy paremmin ja tehokkaammin tukemaan aitoja ruohonjuuritaso toimijoita. Vastuuntuntoisena organisaationa Abilis-säätiö on valmis kehittämään toimintaansa menneiden vuosien kokemusten pohjalta sekä uudistamaan rahoitustoiminnan prosesseja ja käytäntöjä.